

NN 96/98, 15.7.1998.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 26. Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda ("Narodne novine", broj 73/97), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 9. srpnja 1998. godine donijela

METODOLOGIJU

ZA PROCJENU ŠTETE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

A. OPĆI DIO

A.1 Vrste štete i proglašenje elementarne nepogode

1. Ovom Metodologijom utvrđuje se jedinstveni postupak utvrđivanja štete od elementarnih nepogoda na području Republike Hrvatske. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave, te Republike Hrvatske u cjelini, na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.

Vrste elementarnih nepogoda dane su u Tablici 1.

2. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.

U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (npr. troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada i sl.).

3. Temeljem Zakona ne dodjeljuje se naknada za procijenjenu vrijednost štete već pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.

Izravna šteta jest šteta što je neposredno nanijeta sredstvu odnosno dobru, vrijednosno definirana u stavku 2. točke A. 1.

4. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:

a) građevine

b) opremu

c) zemljišta

d) dugogodišnje nasade

e) šume

f) stoku

g) obrtna sredstva

h) ostala sredstva i dobra.

Podrobno razvrstavanje dobara unutar skupina s odgovarajućim šiframa navedeno je u Tablici 2. ove Metodologije.

A.2 Područja procjene

1. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Uvjet za procjenu štete ne mora biti proglašenje elementarne nepogode.

Uvjeti za proglašenje elementarne nepogode utvrđeni su planovima zaštite i spašavanja općine, grada, županije, odnosno države i člankom 2. Zakona. Proglašenju elementarne nepogode može prethoditi prosudba izravne opasnosti, koja se ne mora pretvoriti u elementarnu nepogodu ili prirodnu katastrofu.

Ako su se stekli uvjeti za proglašenje elementarne nepogode, vezani za članak 2. Zakona, elementarna nepogoda može se proglasiti samo za područje koje je zahvaćeno nepogodom.

Državno povjerenstvo ne mora prihvatiti proglašenje elementarne nepogode i verificirati vrijednost štete, ako nisu ispunjeni uvjeti (posljedice) po članku 2. Zakona.

2. Štete se procjenjuju za naselja, općinu, grad, županiju, odnosno područje Republike Hrvatske.

Najmanja jedinica procjene za fizičke osobe je domaćinstvo, a za pravne osobe šteta cjelovite pravne osobe.

Za građevine je najmanja jedinica procjene šteta jedna konstrukcijska cjelina (npr. zgrada) neovisno o broju stanova, vlasnika, korisnika i domaćinstava.

Troškovi vezani za procjenu štete od elementarnih nepogoda iskazuju se u teritorijalnoj jedinici u kojoj su nastali.

Troškovi obuhvaćaju sve izdatke za privremene mjere obrane, za spašavanje i zbrinjavanje stanovništva, stoke i drugih dobara za trajanja ili neposredno nakon nastanka elementarne nepogode, ili drugog uzroka koji je izazvao neposrednu (direktnu) štetu.

A.3 Povjerenstvo za procjenu štete od elementarnih nepogoda

1. Državno povjerenstvo za procjenu štete od elementarnih nepogoda ima sjedište u Ministarstvu financija.

2. Predstavnička tijela županija i gradova/općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog/općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina i gradova za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

Županijsko povjerenstvo uz suglasnost nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na kulturnoj baštini. Županijsko povjerenstvo uz suglasnost nadležnog tijela za zaštitu prirode i okoliša imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete u prirodi i okolišu.

3. Troškove rada povjerenstva za procjenu štete na imovini fizičkih osoba snosi teritorijalna jedinica koja ih je imenovala. Ona osigurava i tehničke uvjete za rad tih povjerenstava (vozila, osobna zaštitna sredstva, mjesne vodiče, obrasce, naknadu za rad i dr.).

Troškove rada stručnih povjerenstava u pravnim osobama snose pravne osobe koje osiguravaju i tehničke uvjete za njihov rad.

4. U slučaju elementarne nepogode velikih razmjera Državno povjerenstvo može prije početka procjene štete organizirati obuku stručnih povjerenstava kako bi se osigurao jedinstveni način procjene.

A.4 Primjena jedinstvenih cijena

Za utvrđivanje štete primjenjuju se jedinstvene cijene za područje Republike Hrvatske na temelju statističkih i/ili tržišnih pokazatelja prethodne godine.

Izuzetno, Državno povjerenstvo može odlučiti o primjeni različitih cijena od već objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku za pojedina dobra, ili pojedina područja ako za to ima opravdanog razloga.

Ako neke cijene nisu objavljene primjenjuju se prosječne maloprodajne tržišne cijene prethodne godine, ili aktualne, za područja za koje se šteta procjenjuje, uz potvrdu Državnog povjerenstva.

Državno povjerenstvo će voditi brigu o dostavi informacija o cijenama županijskim povjerenstvima.

A.5 Izvještavanje o elementarnoj nepogodi i procjeni štete

Izvešće o elementarnoj nepogodi - prvo priopćenje

Prvo priopćenje o elementarnoj nepogodi podnosi gradsko/općinsko povjerenstvo županijskom i Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima. Rok za podnošenje priopćenja je osam dana od nastanka nepogode.

Prvo priopćenje o elementarnoj nepogodi sadrži podatke o vrsti nepogode, o veličini zahvaćenog područja, o oštećenoj imovini, posljedicama za stanovništvo i gospodarstvo i prvu orijentacijsku procjenu štete s novčanim i količinskim pokazateljima, te potrebi žurnog postupka i pomoći za ublažavanje posljedica elementarne nepogode.

Ako posljedice štete ne zahtijevaju žurni postupak i odobrenje žurne pomoći, šteta se procjenjuje u redovitom postupku.

Izvješće o pričinjenoj šteti dostavlja se Državnom povjerenstvu, kao i županijskom povjerenstvu iako nije proglašena elementarna nepogoda.

Konačna procjena štete

Procjena štete koju županijsko povjerenstvo podnosi Državnom povjerenstvu u redovitom postupku sadrži:

1. Odluku o proglašenju elementarne nepogode ili izravne opasnosti i o području na koje se odluka odnosi;
2. Odluku o imenovanju osobe odgovorne za koordinaciju izrade konačnog izvještaja o elementarnoj nepogodi i izvještaja o uklanjanju posljedica elementarne nepogode i utrošku sredstava pomoći;
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
 - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,

3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),

3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,

3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobodenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,

3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija) prema ovoj Metodologiji.

Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

Konačnu procjenu štete županijsko povjerenstvo dužno je podnijeti Državnom povjerenstvu u redovitom postupku i u slučaju kada se pomoć za štetu od elementarne nepogode daje samo na razini županije.

U konačnom izvještaju o elementarnoj nepogodi ne prihvaćaju se procjene štete načinjene od strane vještaka koje je angažirao oštećenik, već isključivo procjene imenovanog povjerenstva.

*Izvještaj o uklanjanju posljedica elementarne
nepogode i utrošku sredstava pomoći*

Izvještaj o uklanjanju posljedica elementarne nepogode i utrošku sredstava pomoći gradsko/općinsko povjerenstvo podnosi gradskoj/općinskoj skupštini i županijskom povjerenstvu.

Objedinjavanjem prispjelih izvještaja županijsko povjerenstvo izrađuje županijski izvještaj, te ga podnosi Državnom povjerenstvu.

Državno povjerenstvo objedinjuje županijske izvještaje, te izrađuje skupni izvještaj o uklanjanju posljedica elementarne nepogode i utrošku sredstava koji podnosi Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskome državnome Saboru.

Izvještaj o uklanjanju posljedica elementarne nepogode i utrošku sredstava pomoći gradska/općinska povjerenstva podnose u roku od 60 dana od dana primitka pomoći. Županijsko povjerenstvo podnosi izvještaj Državnom povjerenstvu najkasnije u roku od 90 dana od primitka pomoći. Državno povjerenstvo izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski državni sabor najmanje jednom godišnje.

U ovim izvještajima ocjenjuju se kratkoročni i dugoročni učinci elementarne nepogode. U dodijeljenju pomoć uračunavaju se i iznosi koje su isplatila osiguravajuća društva, kao i sredstva donacija i druga izvanproračunska sredstva.

Zbog kontinuiranog praćenja i analize podataka o elementarnim nepogodama u Republici Hrvatskoj županijski izvještaj o uklanjanju posljedica nepogode i utrošku sredstava pomoći podnosi se primjenom jedinstvenog računalnog programa kojeg propisuje Državno povjerenstvo.

A.6. Dodjela pomoći

1. Pomoć za ublažavanje i otklanjanje posljedica od elementarne nepogode prvenstveno se dodjeljuje fizičkoj osobi (članak 29.), iznimno pravnoj osobi (članci 31. i 35.).

Za dodjelu pomoći iz državnog proračuna moraju biti zadovoljena određena mjerila, a ako ona nisu zadovoljena pomoć se dodjeljuje iz proračunskih sredstava jedinica lokalne samouprave i uprave, ako su osigurana.

Ako pričinjena šteta na poljoprivrednim kulturama i/ili dugogodišnjim nasadima na određenom području (općina, grad, županija), članak 31. stavak 3., umanjuje prirod (rod) na razinu koja predstavlja najviše 30 postotno umanjeno trogodišnjeg prosječnog prirod dotične kulture za pripadajuću županiju po hektaru, stablu i sl. tada pomoć dodjeljuje jedinica lokalne samouprave, ili jedinica lokalne uprave.

Ako je spomenuta razina viša od 30 posto po zahtjevu se mogu uključiti i sredstva državnog proračuna.

Prosječni trogodišnji prirod po hektaru, stablu za pojedinu kulturu na području županije utvrđuje Državni zavod za statistiku.

2. Ukoliko je potvrđena ukupna vrijednost izravne štete (članak 31. stavak 4.) veća od 20% vrijednosti proračunskih sredstava jedinice lokalne samouprave ili jedinice lokalne uprave, može se također uputiti prijedlog za dodjelu pomoći iz sredstava državnog proračuna.

A.7 Iznos pomoći

Državno povjerenstvo priznaje samo vrijednosni iznos prijavljene štete koja je potvrđena (verificirana) od strane matičnog ministarstva, odnosno znanstvene ili stručne institucije koju odredi Državno povjerenstvo (npr. u slučaju potresa). To znači, da u najvećem broju slučajeva vrijednost štete na poljoprivrednim kulturama potvrđuje Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

Javna poduzeća i društva gospodarske infrastrukture, temeljem svojih propisa, procjenjuju štetu i saniraju je. Neposredno surađuju s Državnim povjerenstvom i odgovarajućim ministarstvom. Štete na komunalnoj infrastrukturi otklanjaju jedinice lokalne uprave i jedinice lokalne samouprave, ukoliko šteta nije prešla mjerila utvrđena člankom 2. i 31. Zakona.

A.8 Rokovi za prijavljivanje štete

Dužnost je svake fizičke i pravne osobe da štetu prijavi u skladu sa člankom 28. stavak 1. i 2. Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda.

Oštećeni štetu prijavljuje u roku od osam dana od početka elementarne nepogode nadležnom gradskom/općinskom povjerenstvu. Šteta prijavljena nakon tog roka ne uzima se u obzir osim u opravdanim slučajevima.

Pod početkom elementarne nepogode smatra se dan kada je nepogoda nastala, a ako je nastajala u duljem razdoblju (suša, mraz, poplava) kao početak nepogode uzima se dan proglašenja elementarne nepogode.

Šteta fizičkih i pravnih osoba prijavljuje se na obrascima propisanim ovom Metodologijom.

Obrađene podatke o šteti gradsko/općinsko povjerenstvo dostavlja županijskom povjerenstvu kao konačnu procjenu štete u roku od pedeset dana od početka elementarne nepogode.

Ako postoje zakonom predviđeni uvjeti za odobravanje pomoći iz državnog proračuna županijsko povjerenstvo obrađene podatke o šteti dostavlja Državnom povjerenstvu u Zakonom propisanom roku, tj. šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

A.9 Žalba na utvrđenu visinu štete i dodijeljenu pomoć

Žalba na utvrđenu visinu štete i dodijeljenu pomoć nije dopuštena.

Oštećeni ima pravo prigovora samo u slučaju ako je stručno povjerenstvo propustilo procijeniti štetu na nekom dijelu njegove imovine i ako takav propust utječe na konačni rezultat procjene. Prigovor rješava Županijsko povjerenstvo.

Oštećeni može zatražiti tumačenje o dodjeli pomoći od Županijskog i/ili Državnog povjerenstva.

A.10 Višekratne štete u jednoj godini

Ako se na području jedne županije elementarna nepogoda dogodi dva ili više puta tijekom jedne kalendarske godine štete se zbrajaju. U tom slučaju pomoć iz državnog proračuna određuje se usporedbom propisane granice za dodjelu pomoći i zbroja šteta od elementarnih nepogoda u toj godini.

B. POSEBNI DIO

B.1 Prijava štete

Šteta se prijavljuje na obrascu EN-P "Prijava štete od elementarne nepogode".

Prijavu štete na imovini fizičkih osoba potpisuje prijavitelj (vlasnik ili korisnik imovine, član obitelji ili član stručnog povjerenstva). Šteta se procjenjuje u cjelini za svako domaćinstvo.

Prijavu štete na imovini pravnih osoba potpisuju odgovorna osoba i predsjednik stručnog povjerenstva pravne osobe. Pravne osobe uz prijavu podnose:

- a) izvještaj u kojem se navode okolnosti u kojima je šteta nastala te njene kratkoročne i dugoročne posljedice za pravnu osobu
- b) iznos sredstava koja su dobivena ili se očekuju s naslova osiguranja imovine
- c) fotodokumentaciju iz koje se može dobiti uvid u opseg počinjene štete
- d) kopiju registracije tvrtke

e) dokumente kojima dokazuju pravo vlasništva ili korištenja na imovini pogodenoj nepogodom

f) izvorni primjerak dokumentacije s proračunom štete prema ovoj Metodologiji.

B.2 Procjena štete na građevinama

Šteta od elementarne nepogode procjenjuje se na građevini po formuli

$$\check{S} = C \cdot A \cdot P \cdot E \text{ (u kunama)}$$

gdje je:

C tržna cijena nove građevine po jedinici mjere (m³, m², m¹) objavljena od Državnog povjerenstva ili prosječna tržna cijena (samo troškovi građenja)

A veličina građevine izražena u m³, m² ili m¹

P oštećenje građevine kao cjeline izraženo kao decimalni broj ($0 \leq P \leq 1,0$)

E koeficijent istrošenosti građevine, Tablica 4.

Državno povjerenstvo objavljuje cijene početkom svake godine. Ako određene cijene nisu objavljene, na zahtjev županijskog povjerenstva Državno povjerenstvo će objaviti cijenu, ili dati uputu za proračun.

Veličina građevine određuje se za jedinicu mjere koja je primjerena utvrđenoj cijeni, npr. za neto površinu, za dužni metar, za kubni metar i sl. Kod građevine tipa stambenih ili poslovnih zgrada prvo se izračuna bruto površina. Zatim se neto površina izračunava množenjem bruto površine koeficijentom K, gdje je K=0,65 za kamene, 0,70 za starije zidane, 0,80 za suvremene zidane i armiranobetonske zgrade i 0,85 za zgrade od čelika i drva. Pri utvrđivanju bruto površine građevine površine pomoćnih prostorija (garaža, podruma, stubišta, ostava, pušnica, ljetnih kuhinja i sl.) množe se faktorom 0,5.

Oštećenje "P" utvrđuje stručno povjerenstvo komisijskim pregledom oštećene građevine. Oštećenje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0 u koracima po 0,10. Za uništenu građevinu oštećenje je P=1,00.

Vijek trajanja građevine određuje stručno povjerenstvo. Tipični vijek trajanja za stambene i poslovne zgrade je 100 godina, a za gospodarske zgrade fizički osoba 50 godina. Vijek trajanja ostalih vrsta građevina uzima se prema podacima koje objavljuje Državno povjerenstvo. Pri procjeni štete za građevine kulturne baštine uzima se koeficijent istrošenosti 1,0.

Osim navedenih formula šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje građevine u stanje prije nepogode. Pri tome se rabe cijene koje je objavilo Državno povjerenstvo.

Za pojedinačnu štetu veću od 200.000 kuna prilaže se fotodokumentacija oštećene građevine.

Podaci se unose u obrazac EN-1 "Šteta od elementarne nepogode na građevini".

B.3 Procjena štete na opremi

Šteta na opremi izračunava se po formuli

$$\check{S} = C \cdot E \cdot P \text{ (u kunama)}$$

gdje je:

C nabavna maloprodajna cijena nove opreme

E koeficijent istrošenosti opreme u vrijeme elementarne nepogode, Tablica 5.

P oštećenje opreme u elementarnoj nepogodi izraženo kao decimalni broj ($0 \leq P \leq 1,0$)

Pri određivanju nabavne cijene dopušteno je uzeti cijenu najbližnje opreme približno jednakih tehničkih svojstava.

Vijek trajanja opreme i koeficijent istrošenosti (E) određuje stručno povjerenstvo.

Oštećenje "P" utvrđuje stručno povjerenstvo komisijskim pregledom oštećene opreme. Oštećenje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0. Za uništenu opremu oštećenje je $P=1,00$.

Osim navedenom formulom šteta se može procjeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje opreme u stanje prije nepogode. Pri tome se rabe cijene koje je objavilo Državno povjerenstvo.

Istovrsna oprema procjenjuje se navođenjem broja istovrsnih komada.

Podaci se unose u obrazac EN-2 "Šteta od elementarne nepogode na opremi".

B.4 Procjena štete na zemljištima

Elementarne nepogode mogu uzrokovati privremeno ili trajno onesposobljavanje zemljišta. Šteta se procjenjuje za poljoprivredno, građevinsko i šumsko zemljište u obrascu EN-3 "Šteta od elementarne nepogode na zemljištima".

B.4.1 Poljoprivredno zemljište

Privremeno onesposobljeno odnosno oštećeno zemljište jest zemljište koje se dodatnim ulaganjima može obnoviti za namjenu kojoj je služilo prije nastanka oštećenja.

Trajno onesposobljeno odnosno uništeno zemljište je ono zemljište kojem je uništen gornji sloj tla sve do geološke podloge ili koje je onečišćeno štetnim tvarima koje se ne mogu poznatim stručnim postupcima odstraniti.

Za privremeno onesposobljeno zemljište iznos štete jednak je ukupnim troškovima materijalnih ulaganja i radova potrebnih da se navedeno zemljište dovede u prvobitno stanje.

Kao dokaz potrebno je osigurati stručnu elaboraciju uz detaljan troškovnik ulaganja i radova. Tako utvrđena šteta ne smije biti veća od štete za trajno uništeno zemljište.

Iznos štete za uništeno zemljište obračunava se tako, da se utvrdi kategorija, bonitetna klasa i površina u hektarima, te pomnoži s odgovarajućim prosječnim tržišnim cijenama u prethodnoj godini.

B.4.2 Šumsko zemljište

Šteta na šumskom zemljištu procjenjuje se po istom načelu kao za poljoprivredno zemljište.

B.4.3 Građevinsko zemljište

Šteta na građevinskom zemljištu procjenjuje se po istom načelu kao za poljoprivredno zemljište. Podjela zemljišta u skupine (zone) za koje se rabe različite cijene mora biti donijeta u županiji prije elementarne nepogode. Ako takve odluke nema primjenjuju se prosječne cijene građevinskog zemljišta koje objavljuje Državno povjerenstvo.

B.5 Procjena štete na dugogodišnjim nasadima

Šteta na dugogodišnjim nasadima odnosi se na oštećenje ili uništenje stabala u voćnjacima, maslinicima i drugim stablima, te na štetu na trsovima u vinogradima. Šteta se odnosi i na voćne lozne matičnjake. Šteta se procjenjuje u obrascu EN-4 "Šteta od elementarne nepogode na dugogodišnjim nasadima".

Šteta se proračunava tako da se za površinu pogođenu elementarnom nepogodom utvrdi ukupan broj stabala (trsova), ukupan broj oštećenih stabala (trsova) i oštećenje na tim stablima (trsovima), a zatim pomnoži broj oštećenih stabala (trsova) s oštećenjem i cijenom po stablu (trsu).

B.6 Procjena štete na šumama

Kod procjene štete od elementarnih nepogoda na šumama prvo treba utvrditi površine pod bjelogoričnom i crnogoričnom šumom po vrstama drveća u ha, a zatim drvenu masu u m³ po sortimentima oštećenih odnosno uništenih šumskih sastojina.

Vrijednost šumskih sastojina prije nastanka štete utvrđuje se ovisno o dobu i stadiju razvitka sastojine u skladu s Pravilnikom o uređenju šuma, poglavlje VIII. Utvrđivanje naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu ("Narodne novine", br. 11/97 i 121/97).

Za oštećene šumske sastojine utvrđuje se vrijednost drvene mase po sortimentima (tehničko i ogrjevno drvo) obračunane s prosječnim cijenama koje su ostvarene prethodne godine. Iznos štete proračunava se u obrascu EN-5A "Šteta od elementarne nepogode na oštećenim šumama" tako da se ukupna vrijednost neoštećene drvene mase (prije elementarne nepogode) pomnoži s oštećenjem "P". Oštećenje "P" utvrđuje stručno povjerenstvo komisijskim pregledom oštećene šume. Oštećenje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0 u koracima po 0,10.

Za uništene šume vrijednost štete utvrđuje se u obrascu EN-5B "Šteta od elementarne nepogode na uništenim šumama". Šteta je jednaka ukupnoj vrijednosti uništene šume po sortimentima (tehničko i ogrjevno drvo) umanjenoj za iskorištenu drvenu masu.

B.7 Procjena štete u stočarstvu

Procjena štete od elementarne nepogode u stočarstvu obuhvaća štetu na govedima, svinjama, ovcama, kozama, konjima, magarcima, mulama, mazgama, peradi, pčelama, divljači i ribama. Procjenjuje se samo šteta na uništenim (uginulim) životinjama. Podaci se unose u obrazac EN-6 "Šteta od elementarne nepogode u stočarstvu".

Utvrđuje se broj uginule stoke po vrstama i kategorijama. Za svaku kategoriju stoke utvrđuje se prosječna jedinična težina žive vage i odgovarajuća tržišna cijena po kilogramu žive vage. Šteta je jednaka umnošku broja komada, prosječne jedinične težine i tržišne cijene iz prethodne godine po kilogramu žive vage.

Pri procjeni štete u pčela, utvrđuje se ukupan broj uginulih društava, pa se primjenom odgovarajućih tržišnih cijena iz prethodne godine utvrđuje šteta.

Pri procjeni šteta u ribarstvu procjenjuje se ukupna količina uginule (nestale) ribe po vrstama, te se primjenom odgovarajućih prosječnih tržišnih cijena iz prethodne godine izračuna iznos štete.

Štete se za uništenu divljač obračunavaju tako, da se procijeni broj uništene divljači po vrstama pomnoži s prosječnim cijenama iz prethodne godine po kojima se naplaćivao odstrel pojedine vrste divljači. Cijene divljači objavljuje Državno povjerenstvo.

B.8 Procjena štete na obrtnim sredstvima

B.8.1 Općenito

U obrtna sredstva ubrajaju se sirovine, reproduksijski materijal, sitni inventar, poluproizvodi i nedovršeni proizvodi, gotovi proizvodi, trgovačka roba i tekuća poljoprivredna proizvodnja. Šteta u tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji može nastati na žitaricama, industrijskom bilju, krmnom i ostalom bilju, livadama i pašnjacima te na voću, povrću, grožđu i maslinama.

Šteta je jednaka umnošku procijenjenih količina uništenih roba i odgovarajućih tržišnih cijena.

Šteta se procjenjuje uvidom na licu mjesta, a obračunava po vrstama roba u obrascu EN-7 "Šteta od elementarne nepogode na obrtnim sredstvima".

B.8.2 Procjena štete na tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji

Štete na tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji obračunavaju se pojedinačno po vrstama i kulturama, stradalih usjeva (u ratarskoj proizvodnji), te po vrstama voća, povrća, grožđa i maslina. Šteta na oštećenim ili uništenim voćnim stablima (dugogodišnji nasadi), stablima maslina, trsovima vinove loze i drugim stablašicama obračunava se i iskazuje odvojeno od tekuće proizvodnje koja se iskazuje u obrascu EN-4. U daljnjem tekstu za sve elemente poljoprivredne proizvodnje rabi se naziv "kultura".

Pri procjeni štete na kulturama treba razlikovati:

- uništene kulture
- oštećene kulture u kasnoj fazi razvoja
- djelomično oštećene kulture kod započete proizvodnje.

B.8.2.1 Kod uništenih kultura kad proizvodnju nije moguće obnoviti osnovica za proračun štete je prosječni trogodišnji prirod te kulture u županiji po jedinici mjere. Navedeni prirod treba pomnožiti s prosječnim tržišnim cijenama ostvarenim u prethodnoj godini u Republici Hrvatskoj i dobiveni iznos umanjiti za procijenjene nerealizirane troškove gnojidbe, zaštite, berbe, prijevoza, sušenja i druge troškove koji nastaju pri ubiranju priroda kod kultura kod kojih nije došlo do uništenja proizvodnje.

Kada je kultura uništena u tijeku jeseni odnosno zime, štetu čine ulaganja u jesensku sjetvu (sjeme, dio mineralnog gnojiva, pesticidi, obrada tzv. nedovršena proizvodnja), jer se u proljeće može zasijati druga kultura odnosno iskoristiti raspoloživo zemljište u istoj gospodarskoj (proizvodnoj) godini.

Šteta se procjenjuje u obrascu EN-7 "Šteta od elementarne nepogode na obrtnim sredstvima" na sljedeći način:

Upiše se vrsta kulture i površina koja se odnosi na pojedinu kulturu. Zatim se ustanovi pojedinačni trogodišnji prirod, i pomnoži s utvrđenom cijenom te dobije iznos štete.

Za stavak 2. ove točke utvrdi se vrijednost ulaganja po ha nedovršene proizvodnje i pomnoži s brojem ha pojedine kulture.

B.8.2.2 Kod oštećenih kultura u kasnijoj fazi razvoja procjenjuje se mogući (očekivani) prirod kulture koji je pretrpio štetu. Tako procijenjeni prirod oduzima se od trogodišnjeg prosječnog priroda po jedinici mjere iste kulture na području županije. Dobivena razlika čini izgubljeni prirod.

Šteta se procjenjuje u obrascu EN-7 "Šteta od elementarnih nepogoda na obrtnim sredstvima" na sljedeći način:

Upiše se vrsta kulture i površina koja se odnosi na pojedinu kulturu. Zatim se ustanovi prosječni trogodišnji prirod te kulture i procjeni prirod koji se očekuje nakon elementarne nepogode. Razlika navedenih vrijednosti predstavlja uništeni prirod po jedinici površine. Oštećenje "P" je omjer uništenog i prosječnog trogodišnjeg priroda.

Ako se potrebna dodatna ulaganja (rada i materijala) da bi se ostvario procijenjeni (očekivani) prirod, ona se uzimaju u obzir pomoću korigiranog oštećenja "K".

B.8.2.3 U slučaju djelomičnog oštećenja započete proizvodnje koja se uz dodatna ulaganja (dosijavanje, dodatna gnojidba, njega, zaštita i druge mjere) može popraviti odnosno dovesti u prvobitno stanje, iznos štete na toj proizvodnji jednak je vrijednosti dodatnog ulaganja.

Šteta se procjenjuje na obrascu EN-7 "Šteta od elementarnih nepogoda na obrtnim sredstvima".

B.8.2.4 Posebne odredbe

Primjenu korigiranog oštećenja "K" koja se upisuje u obrazac EN-7 potrebno je obrazložiti tekstom i proračunom u priložima uz obrazac EN-7.

Štete se obračunavaju za svaku kulturu po vlasnicima odnosno korisnicima zasijanih površina, prema mjestu štete, a ne prema mjestu stanovanja vlasnika odnosno korisnika stradalih površina.

Iznimno od prethodnog stava, kada iz opravdanih razloga nije moguće izvršiti procjenu štete na tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji po vlasnicima odnosno korisnicima (sukladno prethodnom stavu), moguće je uz suglasnost županijskog odnosno Državnog povjerenstva načiniti globalnu procjenu štete za veće cjeline zemljišta. Takva se procjena mora temeljiti na procjeni površina pod određenim vrstama usjeva odnosno nasada za područje dotične cjeline zemljišta zahvaćene elementarnom nepogodom. Kao osnovu za procjenu tih šteta treba koristiti statističke podatke o zasijanim površinama.

Način obrade podataka, te iznos štete kod globalne procjene metodološki je isti kao i kod pojedinačne procjene, s tim što se prirodni pokazatelji uzimaju i procjenjuju za veće cjeline zemljišta zahvaćene elementarnom nepogodom i dijele po vlasnicima odnosno korisnicima prema veličini površina stradalih usjeva odnosno nasada pojedinog vlasnika.

B.9 Kriteriji ublažavanja štete za dugogodišnje nasade i obrtna sredstva

Ako šteta na dugogodišnjem nasadu ili pojedinoj kulturi oštećenika ne prelazi 30% prosječnog trogodišnjeg priroda te kulture po hektaru, odnosno stablu ostvarenog u županiji u prethodnom razdoblju, šteta se vlasnicima odnosno korisnicima ublažava na razini grada/općine i županije iz sredstva lokalne uprave i/ili lokalne samouprave.

Ako je na poljoprivrednim površinama na području grada/općine na kojima je elementarnom nepogodom umanjen prirod pojedinih dugogodišnjih nasada ili kulture preko 30% po stablu odnosno hektaru prema prosječnom trogodišnjem prirodu ostvarenom u županiji u prethodnom razdoblju, šteta se vlasnicima odnosno korisnicima ublažava dodjelom pomoći i iz državnog proračuna.

Kada potvrđeni ukupni iznos izravne štete na području lokalne samouprave odnosno uprave prelazi 20% vrijednosti proračuna iz prethodne godine, štete će se vlasnicima odnosno korisnicima ublažavati dodjelom pomoći i iz državnog proračuna neovisno o utvrđenom postotku štete u odnosu na ostvareni prosječni trogodišnji prirod na županiji.

B.10 Procjena ostalih vrsta šteta

Pod ostale vrste šteta spadaju štete koje nisu obuhvaćene u točkama B.1 do B.8. U ovoj skupini procjenjuju se šteta na pokretnoj kulturnoj baštini, na prirodi i okolišu i na pokretnoj imovini fizičkih osoba kao npr. na osobnim cestovnim vozilima, čamcima i brodicama, predmetima kućanstva, osobnim stvarima i sl. Šteta se procjenjuje u obrascu EN-8 "Šteta od elementarne nepogode na ostalim dobrima i troškovi".

Procjena se provodi primjenom tržišnih cijena. Šteta je jednaka tržišnoj cijeni novog predmeta umanjenom za istrošenost (amortizaciju) i pomnoženom s postotkom oštećenja.

B.11 Procjena troškova

Troškovi koje je eventualno imala fizička osoba u vezi s elementarnom nepogodom se ne procjenjuju.

Troškovi koje je imala pravna osoba sastoje se od troškova obrane od elementarne nepogode, troškova zbrinjavanja osoba i imovine, troškova zdravstvene zaštite, novčanih davanja, troškova evakuacije i spašavanja dobara, troškova raščišćavanja ruševina, troškova asanacije okoliša, troškova rada povjerenstava za procjenu štete i drugih troškova koji se moraju valjano dokumentirati. Ovi se troškovi iskazuju u obrascu EN-8 "Šteta od elementarne nepogode na ostalim dobrima i troškovi".

B.12 Obrada i prikazivanje podataka o šteti od elementarne nepogode

Podaci prikupljeni prilikom terenskog uvida pri procjeni štete unose se u obrasce propisane ovom Metodologijom. Zatim se podaci s obrazaca unose u računalo i obrađuju jedinstvenim računalnim programom koji propisuje Državno povjerenstvo. Rezultati obrade tiskaju se u obliku tablica u kojima se šteta prikazuje po sljedećim parametrima: vrsta nepogode, županija, grad/općina, oštećenik, djelatnost tvrtke, skupina i vrsta dobara, količina i iznos štete. Podroban oblik i sadržaj tablica propisuje Državno povjerenstvo.

Uz izvještaj o uklanjanju posljedica elementarne nepogode i utrošku sredstava pomoći daju se računalom obrađeni podaci o procjeni štete koji se uspoređuju s podacima o sredstvima prispjelim na ime pomoći i za uklanjanje posljedica nepogode. Način obrade i prikazivanja tih podataka propisuje Državno povjerenstvo.

C. ZAKLJUČNE ODREDBE

Tablice 1., 2., 3., 4. i 5., te obrasci EN-P, EN-1, EN-2, EN-3, EN-4, EN-5A, EN-5B, EN-6, EN-7 i EN-8, priloženi su uz Metodologiju i čine njezin sastavni dio.

Ova Metodologija stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 920-11/98-01/02

Urbroj: 5030114-98-1

Zagreb, 9. srpnja 1998.

Predsjednik
mr. Zlatko Mateša, v. r.

TABLICA 1. RAZVRSTAVANJE ELEMENTARNIH NEPOGODA

01	Potres
02	Olujni i orkanski vjetar
03	Požar
04	Poplava
05	Suša
06	Tuča
07	Mraz

08	Snijeg, sniježni nanos, lavina
09	Led na vodotoku
10	Odron zemljišta
11	Epidemija
12	Biljna bolest
13	Zagađenost zemljišta
14	Zagađenost vode
15	Zagađenost zraka
16	Ostale nepogode

TABLICA 2. RAZVRSTAVANJE DOBARA I ŠIFRE

ŠIFRA	NAZIV	MJERNA JEDINICA
	GRAĐEVINA	
101	Brane	kom
102	Nasipi	m1
103	Kanali	m1
104	Bazeni	kom
105	Cjevovodi za vodu	m ¹
106	Vodovodi	m ¹
107	Kanalizacije	m ¹
108	Ostale hidrotehničke građevine	kom
111	Željezničke pruge	km
112	Željeznički mostovi	km
113	Državne ceste	km
114	Ostale ceste	km
115	Cestovni mostovi	km
116	Gradske prometnice	km
117	Obale	km
118	Zrakoplovne piste	km
119	Ostale prometne građevine	kom
121	Elektroenergetski vodovi	km
122	Telefonski vodovi	km
123	Vodovi energenata	km
124	Ostali vodovi	km
131	Proizvodne građevine tvrtki	m ²
132	Neproizvodne građevine tvrtki	m ²
133	Poslovne građevine tvrtki	m ²
134	Ostale građevine	m ²
141	Obiteljske i višestambene zgrade	m ²
142	Gospodarske građevine fizičkih osoba	m ²
143	Zgrade u izgradnji, vikendice, nenaseljene stambene zgrade	m ²
144	Građevine kulturne baštine	m ²
145	Ostale građevine	m ²
	OPREMA	
201	Sve vrste opreme	-
	ZEMLJIŠTA	
301	Obradivo poljoprivredno zemljište	ha
302	Ostalo poljoprivredno zemljište	ha
303	Šumsko zemljište	ha
304	Građevinsko zemljište	ha
	DUGOGODIŠNJI NASADI	
401	Voćnjaci	kom
402	Vinogradi	kom
403	Maslinici	kom
404	Voćni i lozni matičnjaci	kom
405	Ostali nasadi	kom

	ŠUME		
	VRSTA	KATEGORIJA	
501	Listače		ha
502		Bukva	ha
503		Hrast	ha
504		Ostale tvrde listače	ha
505		Topola	ha
506		Ostale meke listače	ha
507	Četinjače		ha
508		Smreka i jela	ha
509		Bor	ha
510		Ostale četinjače	ha

	STOKA		
	VRSTA	KATEGORIJA	
601	Goveda		
602		Telad i junad do 1 godinu starosti	kom
603		Junad starija	kom
604		Krave i steone junice	kom
605		Bikovi za priplod	kom
606		Volovi	kom
607	Svinje		
608		Prasad do 2 mjeseca starosti	kom
609		Prasad od 2 do 6 mjeseci starosti	kom
610		Svinje preko 6 mjeseci starosti	kom
611		Krmače i suprasne nazimice	kom
612		Nerastovi za priplod	kom
613		Svinje u tovu	kom
614	Ovce		
615		Pomladak do godinu dana starosti	kom
616		Ovce za priplod	kom
617		Ovnovi i jalove ovce	kom
618	Koze		
619		Pomladak do godinu dana starosti	kom
620		Koze za priplod	kom
621		Jarci i jalove koze	kom
622	Konji		
623		Ždrebadi i omadi	kom
624		Kobile i ždrebne omice	kom
625		Pastusi i kastrati	kom
626	Magarci	Ukupno	kom
627	Mazge	Ukupno	kom
628	Mule	Ukupno	kom
629	Perad	Po vrstama - ukupno	kom
630	Pčele	Ukupno - društava	kom
631	Ribe	Ukupno	kom
632	Divljač	Po vrstama - ukupno	kom

	OBRTNA SREDSTVA		
701	Žitarice		
702		Pšenica	ha
703		Raž	ha
704		Ječam	ha

705		Zob	ha
706		Kukuruz	ha
707		Ostale žitarice	ha
708	Industrijsko bilje		
709		Šećerna repa	ha
710		Suncokret	ha
711		Uljana repica	ha
712		Soja	ha
713		Duhan	ha
714		Ljekovito i aroma- tično bilje	ha
715		Ostalo industrijsko bilje	ha
716	Povrće		
717		Krumpir	ha
718		Mrkva	ha
719		Luk crveni	ha
720		Češnjak	ha
721		Grah za zrno i mahune	ha
722		Kupus i kelj	ha
723		Rajčica	ha
724		Paprika (zelena)	ha
725		Krastavci	ha
726		Jagode	ha
727		Maline	ha
728		Dinje i lubenice	ha
729		Ostalo povrće	ha
730	Krmno bilje na oranicama		
731		Djetelina	ha
732		Lucerna	ha
733		Kukuruz za krmu (silazu)	ha
734		Stočna repa	ha
735		Ostalo krmno bilje	ha
736	Livade	Ukupno	ha
737	Pašnjaci	Pašnjaci	ha
738	Voće		
739		Trešnje	kom
740		Višnje	kom
741		Marellice	kom
742		Jabuke	kom
743		Kruške	kom
744		Dunje	kom
745		Šljive	kom
746		Breskve	kom
747		Orasi	kom
748		Bademi	kom
749		Naranče	kom
750		Mandarine	kom
751		Limuni	kom
752		Smokve	kom
753		Kiwiki	kom
754		Ostalo voće	kom
755	Maslina	Ukupno	kom
756	Grožđe		
757		Na američkoj podlozi - vinsko	kom
758		Direktno rodni hibridi	kom

759	Stolno - ukupno	kom
	OSTALA OBRтна SREDSTVA	
760	Sirovine, repr. mat., sitni inventar	-
761	Poluproizvodi i nedovršeni proizvodi	-
762	Gotovi proizvodi	-
763	Trgovačka roba	-
	OSTALA DOBRA	
	Pokretna kulturna baština	-
	Priroda i okoliš	-
	Pokretna imovina fizičkih osoba	-
	TROŠKOVI	
901	Troškovi obrane od elementarne nepogode	-
902	Troškovi zbrinjavanja stanovništva	-
903	Troškovi zdravstvene zaštite	-
904	Novčana davanja	-
905	Ostali troškovi	-

TABLICA 3. ŠIFRE DJELATNOSTI TVRTKI

OZNAKA	PODRUČJE	NAZIV	
02	A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	01-
	B	Ribarstvo	05
	C	Rudarstvo i vađenje	
12	CA	Vađenje energetskih sirovina	10-
	CB	Vađenje ruda i kamena osim energetskih sirovina	13-
14	D	Prerađivačka industrija	
16	DA	Proizvodnja hrane, pića i duhanskih proizvoda	15-
18	DB	Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	17-
	DC	Proizvodnja kože i proizvoda od kože	19
	DD	Prerada drva i proizvodi od drva	20
22	DE	Proizvodnja papira; izdavaštvo, tiskarstvo	21-
	DF	Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nukl. goriva	23
	DG	Proizvodnja kemikalija, kem. proizvoda i umjetnih vlakana	24
	DH	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	25
	DI	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	26
28	DJ	Proizvodnja metala i proizvoda od metala	27-
	DK	Proizvodnja strojeva i uređaja	29
33	DL	Proizvodnja električne i optičke opreme	30-
35	DM	Proizvodnja prometnih sredstava	34-
37	DN	Ostala prerađivačka industrija	36-
	E	Opskrba električnom energijom,	

41		plinom i vodom	40-
	F	Građevinarstvo	45
	G	Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	50-
52			
	H	Ugostiteljstvo i hotelijerstvo	55
	I	Promet, skladištenje i veze	60-
64			
	J	Financijsko poslovanje	65-
67			
	K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	70-
74			
	L	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	75
	M	Obrazovanje	80
	N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	85
	O	Ostale društvene djelatnosti, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	90-
93			
	P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	95
	Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	99
	R	Fizičke osobe	00

TABLICA 4. KOEFICIJENTI ISTROŠENOSTI GRAĐEVINE

Starost građevine u godinama	Koeficijent istrošenosti Vjerojatno trajanje	
	50 godina	100 godina
0-10	0,90	0,96
11-20	0,78	0,90
21-30	0,62	0,84
31-40	0,42	0,78
41-50	0,20	0,70
51-60		0,62
61-70		0,52
71-80		0,42
81-90		0,32
91-100		0,20
preko 100		0,20

TABLICA 5. KOEFICIJENTI ISTROŠENOSTI OPREME

Nova ili do 1/3 vijeka trajanja	1,00
Od 1/3 do 2/3 vijeka trajanja	0,70
Od 2/3 do 1/1 vijeka trajanja	0,40
Veća od vijeka trajanja	0,30